

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS NAPJA

XXVI. évfolyam, 7732. szám Szombat, 1970. január 26. 4 oldal, 30 bani

Az idejében biztosított, jó minőségű vetőmag — a bőséges termés előfeltétele

Az aradi vetőmagellenőrző laboratóriumra fontos szerep hárul a vetőmagvak minőségének, csíráképességének ellenőrzésében, ami a gazdag termések egyik alapfeltétele.

Ebben a nagyfontosságú munkában azonban csak akkor érhetjük el a kívánt eredményeket, ha a különböző mezőgazdasági egységek is támogatják tevékenységünket azáltal, hogy idejében eljuttatják hozzánk az ellenőrzésre szánt vetőmagpróbákat.

A tények alapján meg kell állapítanunk, hogy míg a szocialista mezőgazdasági egységek általában kellő figyelmet tanúsítanak az őszi vetésekhez szükséges magok ellenőrzésére, addig ezt az igen fontos ténykedést a tavaszi vetések esetében meglehetősen elhanyagolják.

Tavaly tavasszal például laboratóriumunk több, mint 17 000 tonna vetőmagot ellenőrzött és ennek csupán 70 százaléka felelt meg az előírásoknak. A leggyengébb minőséget a zab, a zöldborsó, a napraforgó, a szója, a tavaszi árpa, a cukorrépa stb. vetőmagvaknál tapasztaltuk. A legnagyobb mennyiségű tavaszi vetőmagvakat az Agrosome, a Gabona Ellenőrző Vállalat és az állami gazdaságok küldték be. Kisebb mértékben a mezőgazdasági termelőszövetkezetek.

Mi a helyzet ebben az esztendőben?

Laboratóriumunk már a múlt év negyedik negyedében megkezdte a tavasszal elvetésre kerülő magvak vizsgálatát az Agrosome, valamint az állami mezőgazdasági vállalatok részére. Sajnos, a termelőszövetkezetek közül alig néhány küldött be eddig vetőmagvakat ellenőrzésre. Pedig tudniuk kellene, hogy tavasszal lényegesen többféle vetőmag vizsgálatára kerül sor, mint ősszel: tavaszi árpa, lóhere, lucerna, búzák, borsó, bab, napraforgó, kender, kukorica, cukorrépa, szója, különböző takarmány növények.

nyek, zöldségmagvak, stb., stb. Éppen ezért szükséges a laboratóriumi vizsgálatok körülményeit beütemezése, azért, hogy minden egyes növényfajta vetőmagja a megfelelő időben rendelkezésre álljon. Ezt természetesen csak akkor tudjuk biztosítani, ha az összes mezőgazdasági egység megfelelő időpontban eljuttatja hozzánk a vetőmag próbákat.

Feltétlenül szükség van arra, hogy minden egységben gondosan ellenőrizzék a vetés céljaira szolgáló magvak minőségét, hiszen a rakározás során ezek többsége ártalmat szenvedhetnek (nedvesség, kártevők, mikroorganizmusok), ami előnytelenné befolyásolja a magvak csírázóképeségét.

Ajánlatos, hogy az egységek, amikor magpróbákat küldenek laboratóriumunkba a vetőmagvak csírázóképeségének ellenőrzésére, külön mintát is mellékeljenek a magvak nedvességtartalmának meghatározására, mert az fontos támpontot képezhet a magvak minőségének megállapításához.

A munka zavartalan menetének biztosítása érdekében szakaszokra bontottuk fel a rendelkezésünkre álló időt. Február elsőjéig az első sürgősségi szakaszba tartozó növények (tavaszi gabonafélék, lóherek, borsók stb.), február 10-ig a takarmánynövények (lencse stb.), március elsőjéig a zöldségfélék (kender, napraforgó, cukorrépa magjai) és március 10-ig a legkésőbbben vetésre kerülő növények (rizs, szudani fű stb.).

Ha az összes mezőgazdasági egység tiszteltetben tartja ezt a beosztást, akkor a laboratórium a-

lapos munkát végezhet és idejében eljuttathatja az érdekeltekhez a „piros igazolványt”, illetve közölheti, ha úgy találja, hogy a vetőmagvak minősége nem kielégítő. Ilyen módon az érdekelteket még idejében megtehetik a szükséges lépéseket és biztosíthatják a megfelelő minőségű vetőmagot.

A magpróbák beküldésénél tiszteltetben kell tartani a 1633-66. számú állami szabványban foglalt előírásokat, melyeket még az ősz folyamán eljuttattunk a mezőgazdasági egységek vezetőihez.

A magellenőrző laboratóriummal való cselekvő együttműködés révén az állami mezőgazdasági vállalatok és mezőgazdasági termelőszövetkezetek idejében biztosíthatják a kellő mennyiségű, kiváló minőségű vetőmagvakat, ami az 1970. évi bőséges termés egyik záloga.

FEFLEA PETRE,
az aradi magellenőrző laboratórium mérnöke

Lapunk tartalmából

- A közös ügy szolgálatában
- Nyitott szemmel
- A derűlátás nem teljesen indokolt
- Új zászló lobog Alcatraz felett

II. oldal

III. oldal

IV. oldal

Takarékoskodjunk

Hazánk valamelyik festői üdülőhelyén akarja tölteni családjával együtt pihentető szabadságát? Már most kezdjen el takarékoskodni! A CEC kitűnő feltételeket biztosít! Új butort akar vásárolni? Megtakarított pénzt minden hónapban tegye a CEC-be! — Akárhányszor belépek a CEC aradi fiókjának nehéz üvegajtáin, mindig eszembe jutnak ezek a naiv csempész reklámszövegek.

A minap felkerestem Nedelea Grigore-t, a Betéti- és Takarékpénztár (CEC) Arad municípiumi fiókjának igazgatóját. Takarékosak-e az aradi. Arad megyei emberek? Tulajdonképpen ez érdekel, ezzel kapcsolatban hangzottak el a kérdések és a válaszok is.

— Növekedett-e az elmúlt esztendőben a takarékbetétek értéke?

— Természetesen. Az 1968-as évihez viszonyítva nem kevesebb, mint 19 százalékkal mutat ez a növekedés, ami megyei viszonylatban igen jelentős eredmény.

— Tehát összesen hány takarékbetétkönyv tulajdonost tartanak nyilván megyénkben?

— Először is hadd jegyezzem meg, hogy megyénkben minden harmadik lakos rendelkezik takarékbetétkönyvvel. Míg 1968-ban 129 930 volt a CEC-könyv tulajdonosok száma, 1969-ben ez a szám 156 950-re emelkedett, ami nem kevesebb, mint 20 százalékos növekedést jelent.

— Melyek a legnépszerűbb letéti- és takarékbetétek?

— Elsőnek a kamatos takaré-

könyveket említeném. Ezek száma volt a legmagasabb az elmúlt esztendőben, pontosan 118 750. Egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek megyénk lakosainak körében is a gépkocsinyereményes betétkönyvek. Az 1968. évi 15 800 ilyen betétkönyvvel szemben 1969 végére már 21 610-et jegyeztek be. Ugyancsak népszerűek a kamatos és nyereséges betétkönyvek is. Számuk jelenleg eléri a 13 550-et.

— Befelezésül mondjon még néhány szót az újdonságokról.

— A múlt év végén, novemberben létesült egy új letéti forma: a turista takarékbetétkönyv. Azok, akik nyomban „kiháshatták” az alkalmat és kiállították a nevükre turista CEC-könyvet, részt vehettek az 1969-es év negyedik negyedének sorsolásán. A szerencse egy aradnak is kedvezett. A 402—1—10-es számú turista takarékbetétkönyv tulajdonosa egy 30 ezer lej értékű kirándulást nyert. Megtekintheti a Japánban, Oszkában rendezendő világkiállítást.

A másik újdonság, amelyről még tavaly hírt adtunk, de csak ez év január elején lépett életbe: a ház vagy lakáscsúszáshoz szükséges kölcsönök folyósítása.

...Mindaz, amit Nedelea Grigore igazgató elmondott, világos válasszal arra a kérdésre, hogy takarékosak-e az aradi. Arad megyei emberek. A naiv reklámszövegeknek mégis igazuk van.

Lejegyezte: BALAJ KATALIN

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG TÖRTÉNELMI MÚZEUMÁNAK MEGSZERVEZÉSÉRŐL

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának és a Minisztertanácsának a Románia Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeuma létesítésére vonatkozó határozata alapján szervező bizottságot neveztek ki Constantin Daicoviciu akadémikus, professor elnöklével. Ugyanakkor a múzeum céljaira a bukaresti főposta épületét jelölték ki.

Románia Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeuma szemléltetni fogja hazánk történelmének legjellegzetesebb mozzanatait, a román nép által a társadalmi felszabadulásért és a nemzeti függetlenségért, az egységes nemzeti állam megvalósításáért, a gazdaság, a tudomány és a kultúra fejlesztéséért, a szocialista társadalom megteremtéséért vívott forradalmi harcának tanúbizonyságait. A román nép történelvével egyidejűleg feltárja az együttélő nemzetiségek fejlődésének történetét, a hazai szabadságra és haladásra folytatott harc közös hagyományait. Különleges figyelmet fordítanak arra, hogy bemutassák a román nép hozzájárulását az emberiség civilizációjához Európa és részben és a világon. A múzeum szemléltetni fogja a Románia és a szocialista országok közötti baráti kapcsolatokat, a román nép és más népek kapcsolatát az évszázadok folyamán, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért küzdő más népek harcával való szolidaritást.

Románia Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeuma államnyelvét a múzeumok, állami levéltárak, könyvtárak, dokumentációs központok, minisztériumok, néptanácsok kezelésében lévő országos fontosságú kiállítási tárgyak és dokumentumok, a társadalmi, vallási szervezetek vagy fizikai személyek által adományozott, illetve ezektől megvásárolt tárgyak alkotják.

Románia Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeuma beható tudományos kutató munkát fejt majd ki a muzeumi állomány gazdagítása és hasznosítása érdekében, s számottevően hozzájárul majd országunk egész ideológiai és kulturális-tudományos tevékenységéhez.

ÚJ SZŐLŐFAJTA

Megyéinkben az opálisi hegyen amatőr botanikusok régi, ismeretlen fajtaú szőlőfajtát fedeztek fel egy öreg szőlőben. A szőlőfajtát kisebb területeken szaporították Mened, Győrök, valamint Kovaszin közszégyben és szép fűrtől azonos ízesítést kaptak. Kiváló tulajdonságai felkeltették a kutatók érdeklődését. A ménesi szőlőszeti kísérleti állomás kutatói több évig tanulmányozták és kísérleteztek vele, hogy tovább tökéletesítsék tulajdonságait. Számos oltás, átültetés és nemesítés után a szakemberek előállítottak belőle a Minis elnevezésű új szőlőfajtát. Az új fajta gyorsan fejlődik, rendkívül ellenálló a betegségekkel és időjárási viszonyokkal szemben, átlaghőmérséklet mintegy 10 000 kilogramm hektáronként. Hatalmas fűrtől sűrű, áttetszően rózsaszínű kerek szőlőszemek alkotják. A belőlük készített bor fehér, kellemes ízű, könnyen összeházasítható más fajtákkal és magas az alkoholtartalma. A csemege szőlőként és bortermelésre egyaránt használható szőlőfajtának a szakemberek nagy jövőt jósolnak.

Idegen nyelvek

Egy régi mondás szerint anyanyelvi ember vagy, ahány nyelvet ismersz. Előfordulhat, hogy semmi, tényleg mai életünk egyre több területén követeli meg az idegen nyelvek ismeretét. Nemcsak egy felmérés elég szomorú képet rajzol arról, hogyan is állnak városunkban a mérnökök az idegen nyelvek ismeretével. Nem magamutogatásról, hanem a valóságokról van szó, hanem arról, hogy a tudomány és technika mai fejlettségi fokán a léptartás immár lehetetlen legalább egy-két idegen nyelv ismerete nélkül. Városi és üzemi (műszaki) könyvtáraink dokumentációs anyaga igen sokat mondhat, ám felhasználása, értékesítése még messze elmarad a követelmények mögött. Hallottam olyan esetet, amikor egy-egy új műszaki megoldáshoz szükséges

szempontok

dokumentációs anyag lefordítására, illetve lefordítására hónapokig vártak a szakemberek, s nem nehéz kitalálni, hogy ez nemcsak szellemi, de anyagi veszteséggel is járhat. Hogy mi okozta az idegen nyelvek ismeretének „felülről” való kezelését, arról most kár volna vitatkozni, az mindenesetre nem titok, hogy gyökerei valahol az iskolai oktatás botlódásaiban találhatók. Sajnos, még most is vannak iskolák, melyekben az idegen nyelveket melléktananyagként kezelik, s e káros szemlélet megszüntetéséért ideje volna komolyabb harcot indítani. A nemzetgazdaság megszervezésének javítása érdekében hozott intézkedések, a vállalatok nagyobb gazdasági önállósága, a külföldi partnerekkel való közvetlen kapcsolat kiépítésének szükségessége egyre inkább megköveteli gazdasági szakembereinket, hogy sokoldalúsgúdként az idegen nyelvek ismerete is hozzátartozzon.

Hallom, hogy a Textilkombinátban idegen nyelvtanfolyam nyílt. A társadalmi szükséglet kezdjük hát felismerni. A példát, reméljük, máshol is követni fogják és ezzel nem késlekednek sokáig.

(Folytatása a II. oldalon)

(kilin)

Hírek

Kiállítás Kürtösön

Tegnap délután a kürtösi városi könyvtár olvasó termében, megnyílt — a Megyei Művelődési és Művészeti Bizottság, valamint a kürtösi művelődési otthon közös rendezésében — Alasz Pál, Guleş Stefan és Senic Mircea képzőművészeti (grafika és festészet) kiállítása. Mindhárom a képzőművészeti főiskola végzettségű.

Méhészek, figyelem!

A Méhészegyesület Aradi Fiókjának vezetősége ezúton is felhívja a méhészek figyelmét, hogy most, a téli időszakban fordítsanak különös figyelmet méhcsaládjaik gondozására. Vannak ugyanis méhcsaládok, melyeknek nincs megfelelő ásványi só tartalom téli táplálékuk, s a pusztulás fenyegeti őket. Megmentésük érdekében a méhészek minél előbb kezdjenek hozzá a serkentő táplálékok (cukorserkentő) adagolásához. Az említett serkentőt az egyesület Eminescu utcai üzletében vásárolhatják meg.

Néhány hete kezdte meg működését

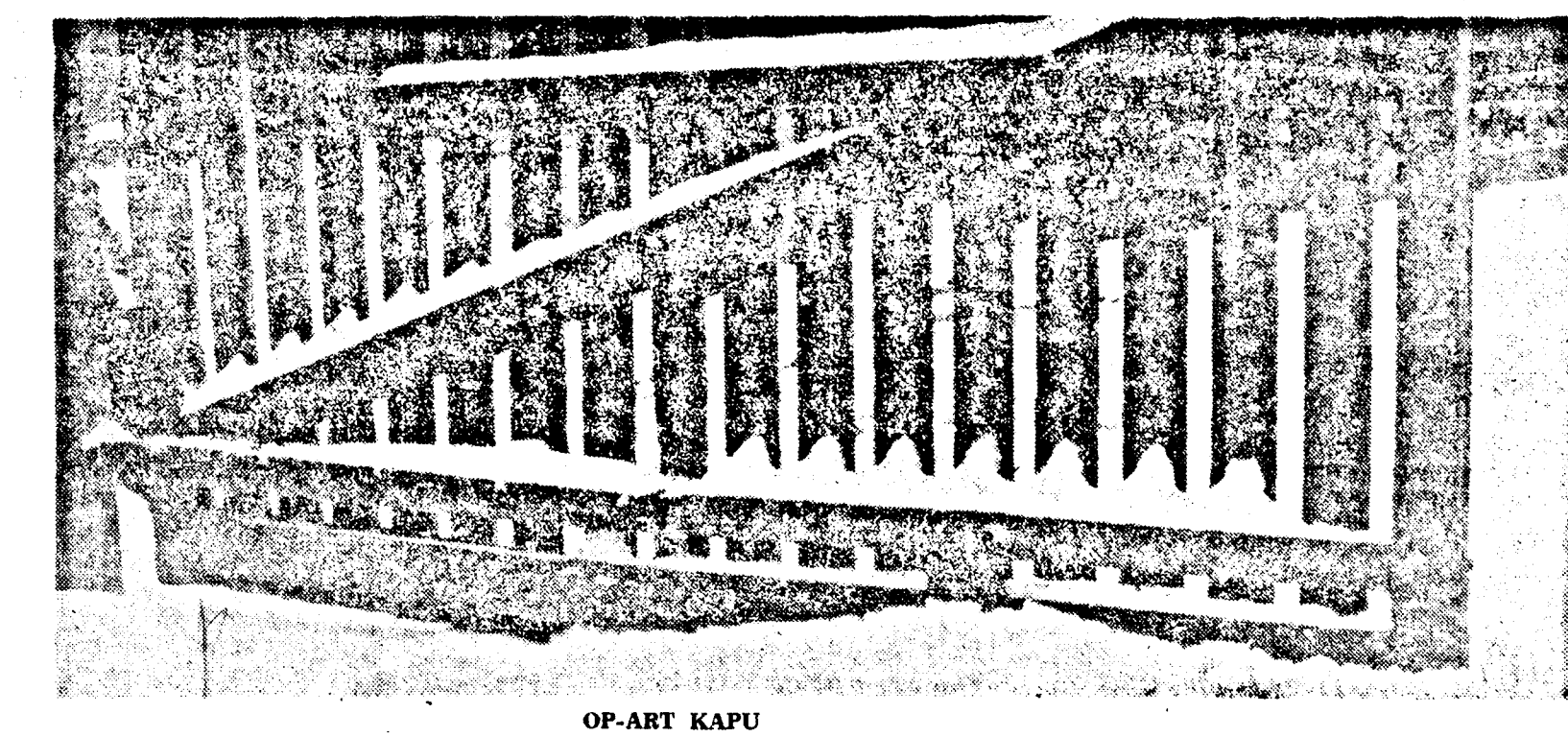
Gájbán (Hatmanul Arbore 51. szám, gáji piac térségében) a municípiumi művelődési otthon égisze alatt egy ifjúsági klub. Min-

den délután 15 órától este 21—22 óráig az érdeklődők rendelkezésére áll. A kellemesen fűtött szobákban biliárdozni lehet, sakkozni, olvasni és néhány nap múlva a televíziós készüléket is elhozzák a Precizia javítóműhelyéből. A klub népszerűségére jellemző, hogy délutánonként nem egyszer 50—60-an is összegyűltek.

A municípiumi művelődési otthon vezetősége ezúton is értesíti az érdeklődőket, hogy rövidesen akkordenkörít létesítenek a gáji klub keretén belül. A jelentkezési kérvényeket a klubban lehet benyújtani.

Ifjúsági kirándulások

Az Ifjúsági Turisztikai Iroda (Horia utca) februárban, márciusban és áprilisban több kirándulást rendez a fiatalok számára. Februárban megyénk 40 fiatalja vesz részt egy napos budapesti kirándulásban. Március 16-án és 23-án ugyancsak Budapestre látogat mintegy 200 fiatal megyénkbeli. Az utazás 10 lej. Április 6-án 5 napos lengyelországi utazáson vehetnek részt az érdeklődők. Utközben megállnak Budapesten és Pozsonyban is, majd pedig Varsóval ismerkednek meg. A kirándulás 1200 lejbe kerül. Jelentkezni — a februári kiránduláson kívül — még lehet.

OP-ART KAPU

Az esti liceumok és a munkahelyek közötti együttműködés érdekében

Ma este, az utolsó óra után, országosan — és így megyénk 8 elemi liceuma és 2 szakliceuma — esti tagozatán zárul az első félév. Az 1969—70-es tanév beiskolázási terve szerint a megye 2410 — ha leszámítjuk a kimaradtakat: valamivel kevesebb — tanulója érinti a szemeszter végét jelző kiscsengés. A téli vakáció tehát január 28-án, a második félév február 9-én kezdődik.

A tanévet — a már hagyományokkal rendelkező aradi 3. számú és Ion Slavici Liceum, a később létesített szentannai, lipczi, sorborsini, borosjenői, borossebesi és az ugyancsak aradi közgazdasági és szerszámgépipari szakliceumok esti tagozatain — az oktató-nevelő tevékenység korszerű követelményeinek megfelelően szervezték meg. Ez azt jelenti, hogy a didaktikai gyakorlat alkalmazza a laboratóriumi kísérleteket, az audiovizuális kísérleteket és módszereket a hagyományos eljárásokkal párhuzamosan. Az esti tagozatok mindenütt több éves tapasztalattal rendelkező, szakképzett tanárok tanítanak s a középiskolai oktatási tanterveinek és tankönyveinek ismeretanyagát követték.

Az esti liceumok achilleusi sarka továbbra is a figyelem kérdése marad. Az oktató-nevelő munka minőségének fejlesztését — bár ennek eredményei biztatóak máris — a tanulóknak gyakori igazolt és igazolatlan hiányzásai akadályoz-

zulmávní eredményeket. A váltások osztályok növekedésének előmenetelét befolyásolja az állandóan változó — reggeli, délelőtti, délutáni — iskolába járás. A fizikai fáradtság pszichikai fásultságot idéz elő, nehezebben összp-

osztanak a leckék alatt, nehezen tudják megszervezni egyéni tanulásaikat, az ismeretanyag logikailag fontos láncszemeket ugrálnak át, s elkeserednek, hogyha az előbbi ismeretekre épülő szabályokat, törvényeket nem értik meg.

Az esti járó tanulók között akadnak, akik délutáni műszakukat kénytelenek elcserelni éjszakai váltásra, hogy ne hiányozzanak az órákról. Vannak munkások, akik egy hónap alatt háromszor is kénytelenek éjszakai váltásban dolgozni, hogy tanulhassanak. Tudásomjukért hozott aldozatukat természetesen tartja: a terveért küzdő üzem, munkatárs

Ma zárul az első félév!

zák. Anélkül, hogy az okok sokféleségét boncolgatnánk, amelyek miatt sok estis megszakitotta, illetve sok tanulóval megszakították — főként hiányzásai miatt — középiskolai tanulmányait, hangsúlyozni szeretnénk: az anyagi feltételek arányában a tanítás időpontjának meghatározásakor az iskola alkalmazkodik a termeléshez. Tehát: az órarendet a tanulók szabadidejét figyelembe véve készítik el. Működnek délelőtti, és délutáni, két- és háromváltásos osztályok. A tanulók zöme azonban este jár iskolába, s tegyük hozzá: ezek az estisek érik el a jobb ta-

lósításnak a leckék alatt, nehezen tudják megszervezni egyéni tanulásaikat, az ismeretanyag logikailag fontos láncszemeket ugrálnak át, s elkeserednek, hogyha az előbbi ismeretekre épülő szabályokat, törvényeket nem értik meg.

Az esti járó tanulók között akadnak, akik délutáni műszakukat kénytelenek elcserelni éjszakai váltásra, hogy ne hiányozzanak az órákról. Vannak munkások, akik egy hónap alatt háromszor is kénytelenek éjszakai váltásban dolgozni, hogy tanulhassanak. Tudásomjukért hozott aldozatukat természetesen tartja: a terveért küzdő üzem, munkatárs

MÓZER ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

A szaklíceumok érettségi vizsgájáról

Az 1969. decemberében a sajtóban megjelent közlemény nyomán az Oktatási Minisztérium az alábbi rendelkezéseket közli a mezőgazdasági és a gazdasági szaklíceumok idei érettségi vizsgájáról:

A VÉGZŐS ÉVFOLYAMOKON (a gazdasági és a mezőgazdasági líceumok Mezőgazdasági könyvelés és áruismeret szakának IV. évfolyamán) a mezőgazdasági líceumok Agronómia, Kertészet és Állategészségügyi szakának V. évfolyamán) a tanév felosztásának megfelelően május 23-án ér véget.

Május 24-én június 17. között a tanulók együttesen készülnek az érettségi vizsgára. A líceumok vezetői közzéteszik a vizsgákra vonatkozó rendelkezéseket, melyek nem kötelező jelleggel, az érettségi tantárgyakból.

A gazdasági líceumokban és a mezőgazdasági líceumok Mezőgazdasági könyvelés és áruismeret szakán a következők szerint, a mezőgazdasági líceumokban a következő négy tantárgyból kell érettségizni:

GAZDASÁGI LICEUMOK: a) Tervezési-könyvelés szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); számtan (írásbeli és szóbeli); könyvelés (írásbeli és szóbeli). b) Áruismeret szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); számtan (írásbeli és szóbeli); áruismeret (írásbeli és szóbeli). c) Statisztika szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); számtan (írásbeli és szóbeli); statisztika (írásbeli és szóbeli).

MEZŐGAZDASÁGI LICEUMOK: a) Agronómia szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); növényegészségügy (szóbeli); növénytan (írásbeli); számtan vagy kémia (írásbeli és szóbeli). b) Kertészet szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); kertészet (szóbeli); növénytan (írásbeli); számtan vagy kémia (írásbeli és szóbeli). c) Állategészségügyi szak — román nyelv és irodalom (írásbeli és szóbeli); állatkórtan (szóbeli); állattan (írásbeli); számtan.

Az idei érettségi vizsga mindkét szeszizójára a mezőgazdasági és a gazdasági líceumok 1970-es évfolyamának végzettjei (mappali tagozat, esti és látogatás nélküli tagozat, különböző típusú vizsgák), valamint a gazdasági líceumok 1969-es évfolyamának végzettjei jelentkezhetnek. Az utóbbiak csak akkor, ha eddig nem jelentkeztek a vizsgára, illetve csak egyszer próbálhatják letenni, de nem sikerült. Az 1969-es évfolyam végzettjei, ha kétszer vizsgáztak eredménytelenül, utójára jelentkezhetnek az idei érettségi vizsga egyik szeszizójára.

A mezőgazdasági és a gazdasági szaklíceumok vezetői gondoskodnak az érettségi vizsga zökkenőmentes lebonyolításáról.

Az aradi Tóth Istvánt például, — megjegyeztük róla, — az osztályozás első sorában, hogy ÖVNÉ KELL A KÖZVAGYONT, s ezért jött el személyesen is hozzánk, hogy elmondja, az egyik állami ház alagsorában felgyülemlt víz veszélyezteti az alapzatot. (A felvetett kérdéssel aztán 7727. számunkban foglalkoztunk). A fiatal Gáll Mihály, bár leveleiben egy szóval sem említ, hogy mennyire szereti kis barátait, az iskolások, önkéntelenül is észre kell vennünk ezt — abból a körülményből TÖRÖDÉS, amely-lyel javasolja az iskolához vezető ut megújítását. Ujvári Anna néni egy egész városnegyednek tesz jó szolgálatot, amikor a zsigmond-házak HAZAFIAS TÜRKÉNY-SEGÉRLŐ SZÁMOL be, tudva, hogy ennek közele további lelkes munkára ösztönöz. Rózsa Anna leveleiben azért méltatlankodik, mert úgy látja, hogy egyes Gospodina útlevelekben nem tartják eléggé tiszteltben a higiénia szabályait. Meglehet, hogy saját bosszúsága volt az első, amely arra indította, hogy levélíráshoz fogjon, de később: problémamegoldásban a vásáros KÖZÖNSÉG érdekelt képviselői. Így az újranevezett „személyes” ügy is fontos közösségi érdek részét képezi, mondhatnánk úgy is: az ezek „magánügyei” közügyé válik.

Az említett levelek témáinkban különbözhetnek ugyan egymástól, SZÁNDÉKUKAT figyelve azonban feltétlenül egyúttal sorolhatjuk őket: a jó levelek köze, függetlenül szerkezeti felépítésüktől, nyugodtabb vagy temperamentusabb hangvételűek, kiálalóktól... És amikor közvagyonvédelemre irányul az észrevétel, széles ér-

telemmel szembe fordítva, az érdeklődés köré tartó számot a javaslat, segítőkészség a szándék, rendszerint akkor jelentkeznek az írók más értelemre is. Az ilyen levelek írói — éppen, mert nem mindegy nekik, hogy az emberek nagyobb vagy kisebb kategóriái számára miként válik valóra egy-egy kitűnő terv. Egyszerűsége elkövetés, jó ötlet vagy valamely probléma rendezése, — így kezdenek TÉNYEK, KONKRÉT ADATOK alapján ERVELNI, hogy így: mondanivalójuk annál meggyőzőbb legyen.

Az igazmondás a legfőbb kritérium bármely levél értékének. S ha ez nem hiányzik, ugyancsak a hasznosak közé sorolhatjuk azokat a leveleket is, amelyek — közérdekű — híreket tudnak, esetleg kommentár nélkül.

Akad azonban egy-két olyan panaszos is, aki azt reméli, hogy — ugródeszkához juthat általunk, noha jól tudja, hogy erre ő érdemtelen. Volt aztán egy nyugdíjkorvetelő, akinek előzőleg pontról pontra bebizonyították a nyugdíjhiányát, hogy semmi sem kap kevesebbet az öt törvényesen megillető összegnél. (Csak mellékesen írom ide, hogy havi nyugdíja meghaladja az 1000 lejt.) Bejárt már ez az ember a Munkaügyi Igazgatóság nem egy terület, leveleivel jó ideig ostromolta magát a Munkaügyi Minisztériumot is, és... sorolhatnám állomásait szertejáró tevékenységének, amely csakis arra irányult, hogy jogtalan előnyöket kaparintson meg más hasonló helyzetűekkel szemben. (Hány embertől rabolt el, mennyi és mennyi értékes munkaidőt?)

Ne értsük félre. A fenti bekezdésben elmondottakkal nem szeretnénk gyengíteni egyetlen egy olvasónk, levelezőnk bizalmát sem. Azoket sem, akik jóhiszeműen, bár, de tévesen vélik helytállónak kérésüket.

Nyilvánításainkban ezer szárra találhatók olyan levelek, amelyeknek fellépése, olvasása jó eséllel érzéssel tölti el.

SIMONFI IMRE

A közös ügy szolgálatában

A csárdától jobbra kanyarodik az út, amely Tornyára vezet. Ezen haladtunk mi is terepjárónkon, magunk mögött hagyva a hóval borított szántóföldeket s a végtelenek tűnő fehérségből égnekmező villanyoszlopokat. Először jártam Tornyán, de hallani annál többet hallottam már erről a községből faluvá lett településről.

Szülőfalum nem sorolható a nagyközségek közé — mondja Péter Antal, az általános iskola igazgatója — de meg volt itt kérem minden, ami kellett. Sajnos, amitől Pecsához tartozunk, kissé nehezebben mennek a dolgok. Az adminisztrációs ügyintézésre gondolkodok, hogyha ezt mondok. Mert nézze, ez a község ketté szakadt. Végigvitt az utcán, hogy megmutassa a két iskolát, az utat és a regit. Mindkettő példaképe lenne annak, hogyan kell kinevezni nemcsak egy falusi, hanem egy városi iskolának is.

1968-ban lett kész az öt tantermi iskola, melynek felépítéséhez a szülők önkéntes munkája nagyban hozzájárult. Csaknem 200 román és magyar gyermek tanul itt, 54-en a környező falvakból, a tananyagból való. Ok a bentlakók.

Egy példával rögtön bebizonyítottam előbbi állításomat, hogy nem elég operatív a pezsai neptanás ügyintézése. — mondja az igazgató. — Az új iskola korszerűen berendezett tantermei közül kettőt kénytelenek vagyunk leányiskolának használni és így elkerülhetetlen a felújítás. Igaz ugyan, hogy még a tanév elkezdése előtt megkaptuk a neptanás irodától, amelyeket erre a célra akarunk átalkakítani.

A tavalyi év folyamán 50 ezer lejt utaltak ki a régi iskola tartozására. A pezsai fogvasztási szövetkezet építő munkái végeztek el a megrendelést, s a munkálatok befejeztével az anyagot és az állványokat át akartuk szállítani a volt neptanás épületéhez, hogy a

szükséges helyiségeket átalkakítsuk halokká. A munkások visszamentek Pecsára. Jött egy tehergépkocsi, felpakolta a meglévő anyagot és elment. Történt mindez 1969. szeptember-októberében, azóta is mind várjuk az építőket. A pezsaiak hallgatnak. Nekünk pedig elég kérdés maradt továbbra is az orarend összeállítására.

Szülőfalum nem sorolható a nagyközségek közé — mondja Péter Antal, az általános iskola igazgatója — de meg volt itt kérem minden, ami kellett. Sajnos, amitől Pecsához tartozunk, kissé nehezebben mennek a dolgok. Az adminisztrációs ügyintézésre gondolkodok, hogyha ezt mondok. Mert nézze, ez a község ketté szakadt. Végigvitt az utcán, hogy megmutassa a két iskolát, az utat és a regit. Mindkettő példaképe lenne annak, hogyan kell kinevezni nemcsak egy falusi, hanem egy városi iskolának is.

Beszélgésünket az új iskola tanári szobájában folytatjuk. A tanárak éppen az osztályba készültek, amikor Ujj János barátom lepett be a terembe. Ott állt, jött, két lyukas orra volt és elszaladt megnezni mit csinál legénykeje (aki mindössze 19 hónapos). Az „idegenvezető” szerepet most ő, a helyettes igazgató vette át. Ismét a régi iskolába mentünk. A frissen festett, gondosan rendben tartott épületben valami különleges akart nekem megmutatni, mely idősebb kollégáimnak, Péter Antalnak az érdeme — s amiről az igazgató kissé túlzott szerénységgel „megfeledezett”.

A folyosó végén fehérre festett ajtó. Kívülről semmiben sem különbözik a többi tanteremtől. Az ajtó kinyit, mint vendéget előre

tessekkelt. Beléptem, s amilyen nézetem körül. Ampermetrók, ellenállások, kemosók és diódák világába léptem. Igaz, hogy láttam en már korszerűen felszerelt iskolai laboratóriumokat, (nemrég a 3. számú aradi Liceum laboratóriumát felújították), de most nem Aradon, hanem Tornyán voltam. Tornyán, ahol 1400-1500 ember él csupán, de ahol a 190 kiadki bígas, szép iskolában tanul.

A Tanfelügyelőség részéről megkaptuk a kellő támogatást és azokat a műszereket, melyeket nem tudtuk beszerezni, magunk készítettük el. Hátaróztalan állhatom, hogy a vegytan és fizika tankönyvekben előírt kísérleteket mind bemutathatjuk itt Tornyán is — mondotta Péter Antal.

Ha kissé jobban elgondolkozunk azon a téven, hogy van olyan falusi iskola, ahol minden korszerű oktatónévelő igénynek eleget tudnak tenni, hogy egy falusi iskola minden tovább tanulni akaró diákjának sikerül a felvételt a szak- illetve középiskolákba, azt kell mondanunk, hogy a csárdától jobbra lévő út első falujának — Tornyának — jól összerakott tanterülete van. A munkaközösség által elért eredményeket mivel lehetne jobban meghálálni, mint e-leget tenni jogos keresük ki-váltképpen akkor, amikor — s a közös ügyet, az itt készülő jövő embereinek ügyét szolgálja.

SZEKERES GÁBOR

TORNYAI KÉPEK

Az esti líceumok...

(Folytatás az 1. oldalról)

műveltséggel rendelkező munkásoknak szakmai továbbképzését, és saját szakmájában a folytonosságot: mesterszobában vagy politiceumi fokon, közudmásmu ugyan-lyan, hogy az esti líceumot végzett tanulók egy része műszaki (technikust képző) iskolákban folytatja tanulmányait. Ilyen működik az aradi Szakiskolában (építész, rajzoló szakak stb.), a Vagongyári

iskolacsoportban (tervező, gépkonstruktori, technikus szakak), de ez korántsem elegendő korszerű gazdaságunk közepkader szükségleteinek kielégítésére. Ipari és mezőgazdasági közepkader képzésünk szükségleteit a helyi adottságoknak megfelelő textilipari, mezőgazdasági stb., líceum utáni iskolák (postliceumok) létesítésével a mesterszobák tanfolyamok érett-ségteljes munkásokkal történő betöltésével lehetne ösztönözni.

Nem akarunk a dolgok elebe vágni, de az első fejev általános

Nyitott szemmel

Áprilisi tréfa?

Néhány nappal ezelőtt egy asszony — annyit tudnak róla, hogy a vezetékneve Marcu, és az Afincel utcában lakik — teheraxit rendelt a taxiállomásra indító irodájában. Konyha-bereendezést kell elszállítani a butoraktárból. Hiába figyelmeztette a forgalmista és a sofőr, hogy a raktár déli egy órákor bezár, és csak délután 4 órákor nyit újra. Az asszony erősködött, hogy csak menjen ki a taxi és a sofőr keresse Marcut, a férjét, aki várja. A megrendelés az megrendelés. A teheraxi néhány perc múlva a butoraktár előtt fejezte, de a portás — mert már csak ő volt ott — semmit sem tudott a dolgról... A taxiállomásra azóta is várják, hogy jelenkezzék Marcu a 18.50 lej — ennyibe került az ut a raktárig — kiegészítése végett. Persze, hiába Vajon áprilisi tréfnak szantak a rendelet, vagy egyszerűen az történt, hogy nem tudta a jobbkez, mit csinál a balkéz?

Jogos kérdés

Mit keres egy halom cső az aradi 19-es számú Általános Iskola udvarán? — Ezt talán csak a Roitan—Rusu

szerelőbrigád tudna megmondani. Fény, hogy az iskola épületében és annak udvarán nem végeznek s egyelőre nem is terveznek olyan munkálatokat, amelyeknél a cső-vekre szükség lenne. Mindegy, az udvart a brigád megfelelően találta arra, hogy „ideiglenesen” raktárként használja. Arra is kell figyelmeztetnünk, hogy itt a cső-veket eső veri, rozsdá - marja, de azt sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a kézilabda — illetve kosárlapályára lerakott csövek zavar-ják a sportolók, jelentős terület-rabolnak el a játszótérből, pedig jó negy hete mar, hogy Bíró Béla tornatanár igyekszik meg-győzni a brigád tagjait a helyzet tarthatatlanságáról.

Komámasszony, hol az olló?

Azt a bizonyos ollót ez-uttal nemcsak aktiv értelemben, hanem majd-nem szó szerint is kell értenünk.

Mert ha például Aradon a megrendelő egy bizonyos fajtájú anyagot, például szőrmét vagy más bundának valót visz a Vremuri Noi kisipari termelőszövetkezet-be udvarias megfigalmazásu, de lenyegében csakis elutasító vá-laszt kaphat, mint ahogyan az He-dedan Karollival, a Szerszám-gé-gyár dolgozóival történt. Ezut-tal hát nem a megrendelő iránt tanúsított kiszolgálás előkény-ségét, figyelmességét hiánvuljuk, hanem azt a tényt, hogy egyes rendelőket a Vremuri Noi szövet-kezet egységeiben egyszerűen képtelenek kiszolgálni, mert nincs szőrmevagásra alkalmas kűsük. Pedig egyáltalán nem öregbíti városunk hírnevét, ha egyes aradi-k kénytelenek lenni — az e-gyik szövetkezet felélenek taná-sa szerint — Temesvárra vagy Nagyváradra utazni, hogy ott megrendelői igényük kielégítést nyerhessen. S ha mást van „o-lyan” kés, a Vremuri Noi terme-lőszövetkezet Cozia utcai központ-jának segítségével talán Aradon is be lehetne szerezni.

NAPI POSTÁNK NYOMÁBAN

Levél Válaszok

Számos levelet hoz a posta szerkesztőségünkbe. Témájuk, mondanivalójuk, sőt, akár hangya-lati árnyalatuk szerint is könnyen lehetne kategóriákba sorolni ö-ket. De ilyenkorán jobbra csak statisztikai adatok tekintetében jutunk előbbre. Izgalmasabb jel-adatnak ígérkezik, ha — túl a fel-vetett kérdések tisztázásán — megpróbáljuk azt az ALAPVETŐ SZÁNDÉKOT felismerni, amely DONTÓ MÓDON készítette a le-velezőt arra, hogy tollat ragadjon.

Az aradi Tóth Istvánt például, — megjegyeztük róla, — az osztályozás első sorában, hogy ÖVNÉ KELL A KÖZVAGYONT, s ezért jött el személyesen is hozzánk, hogy elmondja, az egyik állami ház alagsorában felgyülemlt víz veszélyezteti az alapzatot. (A felvetett kérdéssel aztán 7727. számunkban foglalkoztunk). A fiatal Gáll Mihály, bár leveleiben egy szóval sem említ, hogy mennyire szereti kis barátait, az iskolások, önkéntelenül is észre kell vennünk ezt — abból a körülményből TÖRÖDÉS, amely-lyel javasolja az iskolához vezető ut megújítását. Ujvári Anna néni egy egész városnegyednek tesz jó szolgálatot, amikor a zsigmond-házak HAZAFIAS TÜRKÉNY-SEGÉRLŐ SZÁMOL be, tudva, hogy ennek közele további lelkes munkára ösztönöz. Rózsa Anna leveleiben azért méltatlankodik, mert úgy látja, hogy egyes Gospodina útlevelekben nem tartják eléggé tiszteltben a higiénia szabályait. Meglehet, hogy saját bosszúsága volt az első, amely arra indította, hogy levélíráshoz fogjon, de később: problémamegoldásban a vásáros KÖZÖNSÉG érdekelt képviselői. Így az újranevezett „személyes” ügy is fontos közösségi érdek részét képezi, mondhatnánk úgy is: az ezek „magánügyei” közügyé válik.

Akad azonban egy-két olyan panaszos is, aki azt reméli, hogy — ugródeszkához juthat általunk, noha jól tudja, hogy erre ő érdemtelen. Volt aztán egy nyugdíjkorvetelő, akinek előzőleg pontról pontra bebizonyították a nyugdíjhiányát, hogy semmi sem kap kevesebbet az öt törvényesen megillető összegnél. (Csak mellékesen írom ide, hogy havi nyugdíja meghaladja az 1000 lejt.) Bejárt már ez az ember a Munkaügyi Igazgatóság nem egy terület, leveleivel jó ideig ostromolta magát a Munkaügyi Minisztériumot is, és... sorolhatnám állomásait szertejáró tevékenységének, amely csakis arra irányult, hogy jogtalan előnyöket kaparintson meg más hasonló helyzetűekkel szemben. (Hány embertől rabolt el, mennyi és mennyi értékes munkaidőt?)

Ne értsük félre. A fenti bekezdésben elmondottakkal nem szeretnénk gyengíteni egyetlen egy olvasónk, levelezőnk bizalmát sem. Azoket sem, akik jóhiszeműen, bár, de tévesen vélik helytállónak kérésüket.

Nyilvánításainkban ezer szárra találhatók olyan levelek, amelyeknek fellépése, olvasása jó eséllel érzéssel tölti el.

SIMONFI IMRE

ROTHEN PÉTER. ARAD. A saját és I-lonca Ioan, Selean Ioan. Tucudean Ioan és más lakók problémáiról szóló leveleiben a Lenin kör-út 33/35. szám alatti tömbháznak olyan fogvatartására hív-ja fel a figyelmet, amely nem egyedülál-ló Aradon. És mivel mi is idején valónak látjuk, hogy a tavfű-tés egyes kérdéseit újra felvesszük, a le-veleiben között ténve-ke, adatokat egvik rövidesen megjelenő cikkünkbe foglaltuk bele. E közügy ren-dezésének módját fel-tétlenül nyomon kö-vetjük.

OROSZ ISTVÁN. ARAD. Leveleiben ar-ról ír, mennyire sa-jnalatosak, és utcai balesetek és, hogy

még mindig gyakori ezeknek a száma. El-meséli, hogy tanu-ja volt egy maíndem katasztrófával végző-dött esetnek január huszadikán, amikor az 1-es számú polik-linika előtt (pontosan azon a helyen, ahol az a január 9-i bale-tet történt, amelyről a Vörös Lobógo is beszámolt) egy idős bási és egy néni minden körültekín-tés nélkül haladt át az utstelen a muni-cipiumi neptanás fe-lől közeledő autók között... Felveti a kérdést: Mit kellene tenni? Bár az új-ságirók és a magunk részéről mi is eléggé gyakran foglalkozunk ilyen kérdésekkel (és nemcsak riport for-májában, hanem — például a gépkocsive-

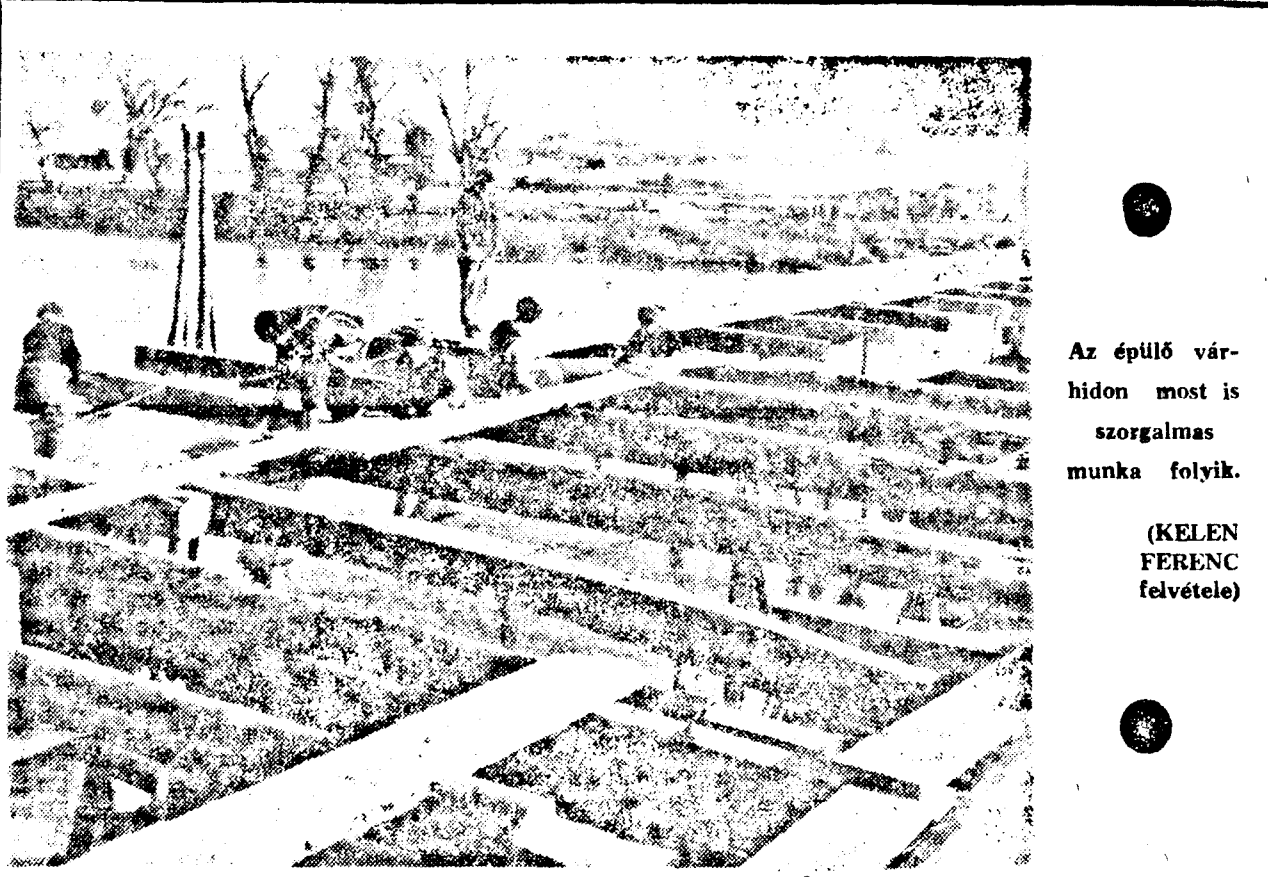
Háromnapos tapasztalat-cserét szervez Aradon a Kisi-pari Termelőszövetkezet Országos Tanácsa. A haza mindén tájról idereselő-jódrások és borbölők meg-ismerkedhetnek majd a leg-nyabb frizurákkal, az idei haj-viselet divattal. Ez alkalom-mal a külföldi versenyeken és bemutatónak járt szakemb-erek csillogtatják tudásukat.

Atlétika

Szombaton és vasárnap rendez-ték meg Kolozsváron a serdülők országos fedett pályás bajnokságát. Az aradi atléták közül Bánés Ade-la, az 50 méteres futásban, a 4. helyet szerezte meg. Jól szerepelt meg Lazár Maria, David Florea és Rarinca Gh.

Filmek

MUREȘUL: Blow-up (10, 15, 17.30, 20). STUDIO: Winnetou a halál völgyében. Források (9.30, 11, 12.45, 14.15, 16, 17.45, 19.15, 21). IFJÚSÁGI: Fehér fákaskok (11, 16, 18, 20).

Az épülő vár-hidon most is szorgalmas munka folyik.

(KELEN FERENC felvétele)

Tájékoztató

VICTORIA: Veszélyesebbek a férfiak-nál (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Ujrad): A vádolt nem-jelent meg: Aram Hacesurjan zenesze-ző (17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): X komizár és a három zöld kutya handja (17, 19). CFR (Grădite): A nők; A föld hie-rogliai (17, 19). MIKELAKA: Reggel hatkor (19). A VIDEKI MOZIK MÚSORA LIPPA, MUREȘUL: Bolondok hajója. LIPPA, DOINA: Szerelm Las Ve-gasban. BOROSJENŐ: Golyó a tábornoknak. KISJENŐ: Az egri csillagok. BOROSJENŐ: Halálban kor. PANKOTA: Élni az életért. KÉRTŐS: Angelika és a szultán. SYGLAK: Nagy Sándor versege. SZENTANNA: Sherlock Holmes. VILGOS: Szerettelek. VINGA: Emléktársoly. KÖRÖSBÜKÉNY: Erőteljes csapás. PECSKA: Haboru és béke (III—IV.)

Rádió

Szerda, január 28. BUKAREST I. 5.05—9.30 Reggeli szórakoztató mű-sor. — 9.30 Uj könyvek. — 10.30 Tu-dományos adás iskolásoknak. — 11.20 Konya László énekel. — 13.22 Szerelmi dalok. — 15 Iskolarádió. — 16.20 Napi-ze. — 16.30 Jogi tanácsok. — 17.05 Ifjúsági adás. — 18.03 Tudomány, tech-nika, fantázia. — 20.20 Argheti-versek. — 21.20 Florin Bogardo zeneszerző és előadóművész. — 22.20 Sport. — 22.30 Magánok figyelem Maria Callas énekel. — 0.03—5.ig Éjszakai esztendőmú-sor.

BUKAREST II. 6.10 Reggeli zene. — 8.10 Pionirás: — 9.45 Reszletek Guonod Romeo és Ju-lia című operájából. — 12.15 Déli hang-verseny. 13.30 — A vidámság hullám-hosszán. — 14.30 Beat-zeneegyüttesek. — 16.55 Orvosi tanácsadó. — 17.35 Parhu-zamos olvasmányok. — 18 Zenei varié. — 20.00 Dalok Lucian Blaga verseire. — 20.15 Rádiuszínház. — 23.05 Ritka hangversenyek. — 24 Szimfonikus zene. A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELV ADÁSA HETKÖZNAP Delelőt 11 óra 20 perctől 11 óra 45 percg a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 óra 45 percg a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beáram az ország és a nagyvilág eseményeiről.

ROMAN NYELVEN: 6 Falordió és zeneműsor. — 17.45 Hangos híradó. 18.05 Hangos híradó és lakóközö-ség Gyülekező. — 18.30 A rádió irodalmi-művészeti újsága — szerkesz-ti Horea Bădescu. — 18.50 Tel a zenén, a kolozsvári stúdió szerda esti hangver-senve.

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Hírek, tu-dósítások, a szerkesztőség postája. — 16.30 Hangos híradó. — 16.40 Nőköl-művek, a műsor mai vendége Telegdi Magda íróné. — 17 A művészetek hullámhossza: László Ferenc beszélgetése Hary Rózával. — 17.15 Barangolás Ze-neorészében — Guttmann Mihály műso-ra. 17.35 A kishányai havasi menedék-házról jelenti Józsa István.

Televízió

Szerda, január 28. 18.00 Ex-terra '70 — pionirok és iskolások műsora. 18.30 Román lakodalm — (III.) 19.00 Híradó. 19.20 Gazdasági aktualitások. 19.30 A Salvamont — riport. 19.55 Könnözüene. 20.15 Filmarchívum: Elektra. 22.10 Híradó. 22.20 Irodalmi szalmon.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet-jelenti: ma, január 28-án változó idő, felhős égbolttal. Helyenként kisebb eső, havasodás, elvétel — fő-leg a hegyvidékeken — hőszállingozás, hózapor lehetséges. Mersé-kelt, időközönként megélenkülő délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérsék-let minusz 4 és 0, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 1 és plusz 4 fok között váltakozik. Reggel és este helyi ködképződés.

A Népi Egyetem műsora

Szerdán, január 28-án: A klasszicizmus és a romantika er-delete és fejlődése a művészetben (vetítésekkel). Deliu Petroul egyetemi lektor, Temesvár. Csütörtökön, január 29-én: Az agykéreg és jelentősége a szer-vezetben. Dr. Teodor Frincu. Pénteken, január 30-án: Kibernetika és automatizálás. Balogh Géza mérnök, Vagongvár.

Pártélet

A derűlátás nem teljesen indokolt

Lapunk ipar-gazdasági rovata a közelmúltban akciót indított, melynek keretében a megye számos termelőegységében vizsgálják a munkafegyelm kérdését. Ebben az esztendőben már több ilyen irányú ankétot és elemző cikket közlünk. A bírálókat konkrét interjúk foglalkoztatják, és az eredményekről a következőkben számolunk.

Készen állunk a munkafegyelm megvizsgálására, problémáink nemcsak a műszaki-üzemeltetési, hanem a politikai vezetőknek is el

sok jelentést, kimutatást vizsgálunk. S bár a pártbizottság tagjai jól ismerik a valóságot, velünk együtt ők is kiegészítik a képet. A következőkben látni fogjuk, hogy az elmúlt év első negyedében 2881 óra igazolatlan hiányzást könyvelt el. A második negyedében 33, a harmadikban pedig 55 százalékkal többet. Még ennél is kedvezőtlenebbül alakult a helyzet az év végén. Csak novemberben az igazolatlan hiányzások 1151 munkára kiestek.

Egyre nehezebb. Nem kell kérdőjelezni, hogy a munkafegyelm elvárás tekintetében is élt. — Hát igen, valóban így volt. De mindez már a múlté. Beszéljünk inkább arról, ami van, és főleg, ami lesz.

— Jó, jó, de azért mégsem lehet egyszerűen elhalasztani azt, hogy tavaly az Önök vállalatában több, mint 150 000 munkára vezett a munka az igazolt és igazolatlan hiányzások miatt. Mert ha csak a megvalósításokat vesszük észre, idén is könnyen megtörténhet, hogy megismétlődik ez a nem kívánatos helyzet.

— Hígyék el, ha mondom. Felismertük a felelősséget. Akik lehetett, megneveztük, akik pedig nem, hát fel is ut. le is ut. Egyébként számos alkalmazottnak bontottuk fel a munkaszerződését.

— S gondolja, hogy ezzel véglegesen megoldották a kérdést? — Nagyrészen. Használt a nevelő munka, a felelősség vonás és nem utolsósorban meg kell említenem az új bevezetési rendszer bevezetését, ami szintén kedvezően hatott a fejelem megszilárdítására. Kézzelfogható eredmény, hogy januárban lényegesen csökkent a hiányzások száma.

Ujabb kimutatás, újabb megfigyelés. A 70-es év első 21 napjában 1280 óra igazolatlan hiányzást jegyeztek be. Erre is kaptunk magyarázatot.

— Ez lehetetlen. Biztos sok beteg, aki még nem hozta be az orvosi igazolást.

Nehéz lenne pontosan megállapítani, mennyi a beteg és mennyi a munkából igazolatlanul hiányzó dolgozó. Tény, hogy nem egész három hét leforgása alatt 1280 óra termelési kiesés hátráltatta a jobb eredmények elérését.

„Magyarázatot” kaptunk arra is, hogy az akkori dolgozó munkások mintegy tíz százaléka miért nem teljesíti a tervet. Az állítólagos ok az, hogy ezek fiatal dolgozók s még kezdeti nehézségekkel küzdenek.

Ezzel sem nagyon érthetünk egyet, hiszen a gyárban is számos olyan példa akad, ami megdönti ezt az indoklást.

Cikkünkben szándékosan nem térünk ki azoknak a jó módszereknek a taglására, melyeket az itteni pártbizottság alkalmazott és alkalmaz a munkafegyelm megszilárdítása érdekében. Már csak azért nem tesszük ezt, mert véleményünk szerint ugyanis túl derűlátó a pártbizottság tagjai s nem szeretnénk, hogy a fiktót ne lassák az erőt.

SCHIFF LÁSZLÓ

Hazai HÍRADÓ

■ A tavalyi üzembe helyezett nagyváradi butorgyári a napokban elkezdte a bulgáriai exportra, az első 30 garnitúra Dana típusú butort. Ugyancsak exportra készült a vitrines talaló, asztaltól, hat szelektől, kanapéktól, két fotelettől, a kerek asztaltól álló Dacia nappali szoba prototípusa is. A nagyváradi gyár az idén 4000 ilyen szobabutort gyárt külföldi megrendelőkre.

■ A Békés megyei szociális-kulturális létesítmények építőinek ipari módszerek bevezetésével sikerült minden épületnél több mint három hónappal csökkenteni a kivitelezési időt és mintegy 10 000 lejjel a kiadásokat. Így például a tegla-közfalakat az építő telepen öntött betonfalakkal helyettesítették a födémeket, a falmezőket, a szellőztető kimenőket közvetlenül az építéstelepen gyártottak sorozatban, s ezzel mintegy 30 százalékkal növelték a munkatermelékenységet. Az új műszaki megoldások alkalmazásával három, egyenként 140 lakos tömbházat három-négy hónappal határidő előtt adtak át a lakóknak.

■ Új turisztikai létesítmények épülnek Szovátn, Ilisváron, Válasz Ursulón, Törösváron és Che-

lan, A Bükösi-Konstanca utvonalon lévő Tándárai-ben éttermet és cukrászdát, a babadagi erdő mellett pedig új kempinget rendeznek be.

■ Évi 5500 tonna kapacitású porcelángyár épült Gyulafehérváron. Az építésvállalat becslése szerint a gyár már az év utolsó negyedében megkezdte a termelést, vagyis hat hónappal határidő előtt.

A gyár a hazai piacnak és exportra termel majd.

■ A doloséti autoklavizált sejtöbbről-gyár megkezdte új típusú, ipari csarnokok építésére alkalmas falmezők előállítását. A falmezők egymásra helyezett vasbeton- és sejtöbbről-gyárból állnak. Felületük jól bírja az időjárás viszontagságait és igen betárolható.

■ A Piatra Neamț-i Ceahlău gépgyár szakemberei négy új típusú kőhárító készítették az esztendő gépek alkatrészeinek öntését. A fémgyár kőhárító készítői lehetővé teszik az alkatrészek ráhagyás nélküli öntését, tehát az utólagos megmunkálás mellőzését. Az új öntőformák igen könnyen kezelhetők és lehetővé teszik a fémgyártás mintegy 2 százalékos csökkentését.

Nem tartozik a könnyű munkahelyek közé a Vitoria órágyárban a presmálási, vagy ahogy „szaknyelven” mondják: sajtolás. Mégis itt, a munkások nagy többsége nő (csupán a nagy, 50-60 tonnas preskáló dolgozókat férfiak), mégpedig olyan betöltött munkások, akik közelről ismerik a falkaral mellől került ide.

A mesterek, a technológusok, a diszpécserrel és a gépbeállítókkal vitatják a kérdést: mi a magyarázata annak, hogy jobban beállnak itt a nők. A „szakik” általános véleménye az, hogy a nők rátermettebbek erre a munkára, kézügyességük gyorsabb, valószínűleg jobb a ritmusérzékük is, és így tovább...

A műhely „veteránjai” közül a leghűségesebb Badali Hama, az a 39 éves ügyes, gyorskezü szorgalmas asszony. Most nem találkoztam vele (a másik váltásban dolgozott), de tudom, — s ezt mindegyik munkatársam hangszólóan — ő a legjobb munkaerő a műhelyben. Bárminél műveletet elvégez, mégpedig jól és gyorsan. (Szükség esetén a 60 vagy az 50 tonnas preskáló is dolgozott már.)

De kell sorolnunk Raevschi Juliannát, aki több mint 5 éve megszakítás nélkül dolgozik itt a presmálási műhelyben. Hogy milyen eredményes? Ma sem felejtette el az első munkanapokat. A jakarál mellől jött a gyárba. Akkor látott először a sajtoló gépet, félt is tőle. Ennek ellenére, már

az első hónapban 1014 lejt keresztelt.

A tatalyi átszervezések során kerültek le a kis preskáló, a 3 tonnas sajtoló, a gépi megmunkálóból. Ezeknél Undis Miklós a gépbeállító, aki a szakmai iskola elvégzése óta több mint 5 éve dolgozik itt. (Közben esti liceumot végzett.) Elmondja, hogy brigádja mintegy fél éve egyetlen selejtes munkadarabot

sem adott ki kezéből és négy hónapja reklamáció sem hangzott el a minőségéről. Az ő brigádjában is vannak „veteránok”, mint Bunda Mária és Valentin Julianna. Jól

beilleszkedett ebbe a munkaközösségbe a fiatalabb korosztály képviselője, a 24 éves Ambrus Iren, aki nem egészen egy éve, hogy idekerült.

Említettem már az átszervezést. Ennek során kapott mestert megbízatást Teichert Dietmar vagy ahogy az egész gyárban szólítják: Pubi. Igen, egyszerűen úgy, s ez nem jelenti azt, hogy nincs tekintélye a műhelyben. Ő pedig vitathatatlanul „ifjú veterán”: 31 éves és a műszaki középiskola elvégzése óta, majdnem 15 éve ebben a vállalatban dolgozik. Többnyire technikusként, amely műszaki tisztviselőként dolgozott, majd egy ideig diszpécser volt. Feleltessel, de beosztottai is, a gépbeállítók és a munkások egyaránt azt mondják róla, hogy jó mester.

A sajtoló műhelyben sok gondot okoz a részleg vezetése, irányítása a szavatolt termelés biztosítása. Képes szerszámmal, matricával dolgozni itt, még a nagy preskáló is. Elég, ha a gépbeállító néhány tízed milliméterrel lejjebb engedi a vasozserszámot, egy-két ítés után már kicsorbul, megrongálódik annak éle vagy a „bélleg” megrongálódik. Igaz, az utóbbi időben gondosabban dolgoztak, de még mindig sok a szerszámmegrongálás. A javító brigád pedig nem az új, hanem a régi rendeltetéstől. Még most is előfordul, hogy nem a műszaki dokumentációban előírt méretű vagy minőségű anyagot kapnak egy-egy alkatrészhöz. Ilyenkor módosítani kell a szerszámot, matricát, legközelebb a műveletet száma is szaporodik. Olyan műszaki kérdés ez, amelynek megoldásáról sürgetően gondoskodni kell. Az itt dolgozó munkások panaszkodtak a fűtésre is. Jelenleg külön fűtést alkalmaznak, s meleg levegőt fűtatnak be a helyiségekbe. Sajnos, a meleggel együtt a penész is bejut a műhelybe. Ezen is változtatni kell!

SZABÓ JÁNOS

A Radnai-havasokban, ahol Alexandru Filipescu kolozsvári természettudós szerint a XVIII. század végén ejtették el az utolsó bolyt, számos állattal találkozhatunk. A leggyakoribb az erdei szarvas, amely nagy meglepetést okoz a vadászoknak. Rudolf Rosler beszercei mérnök nemrég egy sakált látott, amely Ázsiában és a Földközi-tenger északi vidékein honos állat. A ritka vadak közé tartozik az Erdélyben először látott szarvasbőr, ez a Kelet-Sziberiából, Japánból, Kínából származó, rendkívül szép állat. Egy példány belőle csapdába esett Alsóbörgő mellett.

Tárca • Tárca • Tárca • Tárca • Tárca • Tárca

Szóval, megfogott... Ezt szó szerint kell érteni, mert mikor a főtér és a csendes mellékutca sarkán összeütközöttünk, megragadtam a kabátom egyik gombját, s a szokásos „ezt évek óta látom” felkiáltással rákérdeztem.

Az uszásban nem merem magam se Byronhoz, se Edgar Allan Poehoz hasonlítani, (pedig az irodalomban elfoglalt előkelő helyük mellett mindketten kitűnő uszók voltak), de nekem is a víz volt a lételemem. Valami-kor.

Ezen a szó-Niagarán azonban nem lehetett keresztes uszár. Omlott felem a szóradat, elborított, körülfutott, s én szinte feldobtam benne. Nagyokat nyeltem, igyekeztem én is szőhöz jutni, hátha megállok a beszédnek ezt az állandóan növekedő áradatát, de nem sikerült. Még lelegyeztem is ritkán jutottam.

Ezért csak az ő szavait írom le, a magam gondolatait csak úgy zároglóban fűzöm közbe. Elmondani ugyse tudtam...

Hát bizony elég gyengécskén néz ki! No, de

mindégy, ugyanis csak egy-szer halunk meg! (Szép kis biztatás!) — Biztosan sok dolga van, Bizony, én is állandóan futkosom hol ide, hol oda. Most erre van szükség, máskor arra. Hja, ez az élet! Most is, azt sem

tam, mert elborította a köcsök, minden irányban szerteálló sörény. Amikor megtudta hogy ki vagyok, olyan méla undorral nézett rám a magasból, hogy enyhén rosszullet környékem.

— Bizony, mióta Miska

influenza, s most beteg-szabadságon van az én kicsim. (Egy pillantást vettem a „kicsi gyönyörűség”re. A járókelőket nézegette, valami divatos táncdal-mű dudolt, közben talpával verdeste a ritmust).

— Szóval, most beteg lesz a fiacskám pár napig, legalább kiphígnem magat, mert bizony ráfér egy kis pihenés! Igazán, nem értem maukat. Mit akarnak a fiataloktól? Állandóan csak a munka és tanulás! Hát mikor szorakozzanak?

(Ekkor felénk fordult a szegény „beteg” fiú, meg-rázta anyja kezét.) — Na gyerkőc, öreg-lány! Elég volt már a sok beszédből, nekem még dolgom van! (Elhűlve néztem a hosszú legénykérre. Mióta beszélnek így a gyerekek anyjuktól? De nem jutottam szőhöz, mert a ma-

elment, ő az én büszkeségem. Azt kérdezte: hol jár iskolába? Hát tudja, elő-ször bejött a középiskola-lába, de tudja milyenek a tanárok? Ja, igaz, magam nem bántom! Szóval azok a tanárok folyton piszkáltak, üldöztek, s a végén — bosszúból hat tantárgyból elbuktattak, az én okos, gyönyörű fiacskám! Szóval, kivettem az iskolából(!), a ferjem bejuttatta az egyik gyár szakmai iskolájába. De ott is állandóan mindenféle nehez, piszkos munkát végezgetnek vele. Hát ezért vigyáztam, és vigyáztam rá állandóan? De tudja, az ilyen időben gyakori az

Egy tévedés áldozata

tudom, hol áll a fejem!

Bizony, a maga volt tanítványa már kész ember. Képzeld, mérnök Moldovában, látja, elrepült az idő!

(Ezt bizony rajta is láttam: terebélyesebb lett, s legalább ötször annyit beszélt, mint valamikor. Állítólag ez a türelem a korral is jár. Nehéz.)

— Most is a kisebbikkel járlok, valami újfajta cipő érkezett, azt szeretné a lelkem. Gyere ide, gyönyörűm! Látod, ez a bácsi a Miska volt tanára.

(Csak akkor vettem észre a mellettünk áldogáló hőröghorgas kamaszt. Gyönyörű?? Fülét nem lát-

tem, ő az én büszkeségem. Azt kérdezte: hol jár iskolába? Hát tudja, elő-ször bejött a középiskola-lába, de tudja milyenek a tanárok? Ja, igaz, magam nem bántom! Szóval azok a tanárok folyton piszkáltak, üldöztek, s a végén — bosszúból hat tantárgyból elbuktattak, az én okos, gyönyörű fiacskám! Szóval, kivettem az iskolából(!), a ferjem bejuttatta az egyik gyár szakmai iskolájába. De ott is állandóan mindenféle nehez, piszkos munkát végezgetnek vele. Hát ezért vigyáztam, és vigyáztam rá állandóan? De tudja, az ilyen időben gyakori az

elment, ő az én büszkeségem. Azt kérdezte: hol jár iskolába? Hát tudja, elő-ször bejött a középiskola-lába, de tudja milyenek a tanárok? Ja, igaz, magam nem bántom! Szóval azok a tanárok folyton piszkáltak, üldöztek, s a végén — bosszúból hat tantárgyból elbuktattak, az én okos, gyönyörű fiacskám! Szóval, kivettem az iskolából(!), a ferjem bejuttatta az egyik gyár szakmai iskolájába. De ott is állandóan mindenféle nehez, piszkos munkát végezgetnek vele. Hát ezért vigyáztam, és vigyáztam rá állandóan? De tudja, az ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

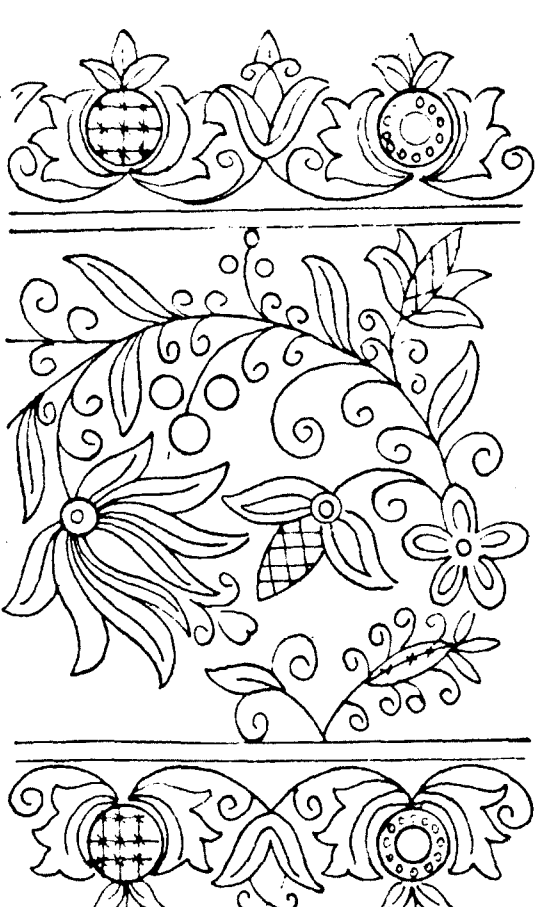
ilyen időben gyakori az

ilyen időben gyakori az

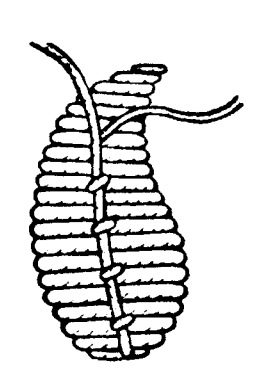
a Vörös Lobogó melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 13 —

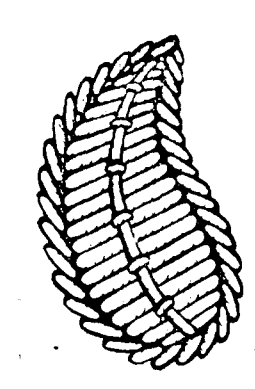
Torockói kézimunka

— 14 —

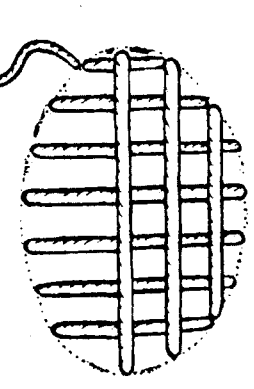

Hosszu ötések lefogása

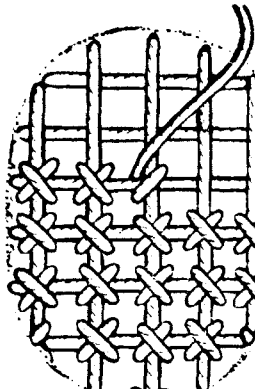

Konturhímzés

Piros fonallal hímzett torockói parna mintát mutatunk be olvasóinknak. Szép és mutatós hímzésforma. Ötési fóként lapos vagy hamis laposöltések. A laposhímzéssel kitöltött formákban a hosszú leöl-

Rácsos készítése

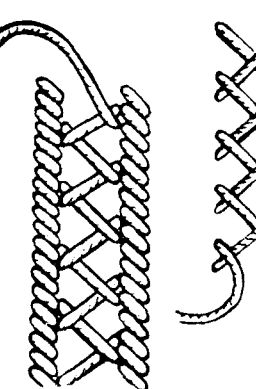
A rácsos rögütése

— 15 —

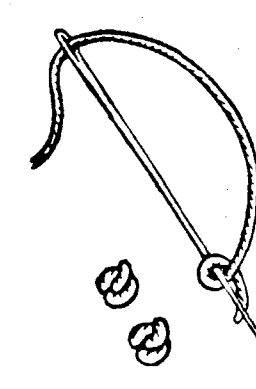
hez, de az oldalsó irányban való lezárások miatt sokkal szelesebb.

A virágok belsejét rácsozással töltjük ki. Először elkészítjük a rácsozás alapját, hasonlóan a hamis laposöltéshez, de egymástól 2-3 milliméteres távolságban. A vízszintes és függőleges vonalak kereszteződésénél apró keresztlécekkel lefogjuk a fonalat.

Néha a minta hosszában

Nyolcasöltés készítése

Csomóöltés

pen, hanem az ötések alsó és felső szélén keresztelik egymást. A nyolcasöltéseket konturhímzés közé fogjuk. Az egyediállító kis pontokat (virágok belsejében) csomóöltéssel hímézzük, azaz a szálát megcsavarjuk és a csavarás közepén átszúrva leöltjük.

Az itt bemutatott mintát nagyítsuk ki és a kívánt parna méreteit figyelembe

— 16 —

Jótanácsok

Festésnél úgy óvatjuk meg az ablaküveget, hogy nedves szappannal széles papírszalagot ragasztunk végig a keret hosszában. Amikor a keret már megszáradt, a papírt könnyen eltávolíthatjuk, és lemoshatjuk az üvegről.

A hajlakot úgy távolíthatjuk el legkönnyebben a tükrörről, ha alkohollal vagy kölnivel mártott vattával töröljük át. Ha a lakot vizel akarjuk eltávolítani, meg jobban bekenjük a tükröt.

A hagymaszag sokáig megmarad a bőrön, még akkor is, ha szappannal mostuk le kezünket. Ezért víz és ammóniák egyenlő arányú keverékével dörzsöljük le kezünket és a hagymaszag azonnal elillan.

Világos butorról a tejfoltot nem túl erős boraxos-oldattal távolíthatjuk el. Az oldatba tiszta ruhát mártunk, s ezzel többször átöröszöljük az egész felületet.

A frissen meszelt vagy festett szobából a kellemetlen szagot úgy távolíthatjuk el gyorsan, hogy forralással vagy forró vassal csöpögtetve ecetet párologtatunk.

Paradicsomos lepény

Egy pohár paradicsom (a sűrűje), 1 pohár kristálycukor, háromnegyed pohár olaj, 1 kiskanál szalag (vagy szóda) kávépor). Jól összekavarjuk egy tálban és annyi lisztet adunk hozzá, amennyit felvesz. Vigyázzunk, ne legyen túl kemény. A tepsi jól kikent, a masszát belöntjük és közepes tűzzel sütjük. Ha kihűlt, kettőbe vágjuk és finom ízzel megtöltjük.

UJLAKI ANNA receptje

NEMZETKÖZI ÉLET

Wilson-Nixon tanácskozás

WASHINGTON. (Agerpres). Harold Wilson brit miniszterelnök, aki kétnapos hivatalos látogatást tesz az USA-ban, kedden megkezdte tanácskozásait Richard Nixon elnökkel.

Wilson, aki Nixon elnök beiktatása óta először látogat el Washingtonba, kijelentette, hogy megbeszélései során javasolni fogja új típusú „különleges kapcsolatokat” létesítését Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között. A szerdán is folytatandó tárgyalásokon a brit miniszterelnök és az amerikai elnök foglalkozni fog különböző nemzetközi kérdésekkel is, így a nigériai, közel-keleti, vietnami helyzettel, a kelet–nyugat kapcsolatokról és Nagy-Britannia közöspiaci belépésének perspektíváival.

WASHINGTON

Nixon elnök vétója heves összecsapást idézett elő republikánusok és demokraták között

Richard Nixon amerikai elnök hétfőn eltávolította az egészségügyi, oktatási és társadalombiztosítási törvénytervezet ügyében. Mint ismeretes, a kongresszus 1,3 milliárd dollárral nagyobb összeget ajánlott erre a célra, mint amennyit az elnök engedélyezett. Alig néhány órával azután, hogy a képviselőház megszavazta a tavaly decemberben a szenátusban elfogadott törvénytervezetet, Nixon elnök rövid rádió- és televízió beszédében megindokolta vétóját. Kijelentette, hogy a törvény „ellentétben áll a kormány infláció elleni politikájával”, s azt adta, hogy csökkenteni kell a szövetségi kormány kiadásait.

Nixon beismerte, hogy határozata népszerűtlen lehet, főként a választási évben, de azzal érvelt, hogy lépésével meg akarja gátolni az élet drágulását és újabb adók kivetését.

Az amerikai végrehajtó hatalom az Eisenhower-kormány óta most alkalmazott először vétót. Az intézkedés jogi következményeihez tartozik, hogy a törvénytervezet által kiáltott alapokat zárolják, s a kongresszus köteles újabb megvitatni a kérdést.

A LIBANONI KÜLÜGYMINISZTER KIJELENTÉSE

BEIRUT. (Agerpres). Nassim Majdalani libanoni külügyminiszter kedden kijelentette, hogy Irak nem indítványozta csapatok küldését Libanonba — közli a Reuters. A kijelentés cáfolja a beirut-i hivatalos forrásokra utaló hírgyűjtő közléseit, amelyek szerint Hardan Takriti tábornok, iraki honvédelmi miniszter javasolta, küldjenek 7000 iraki ka-

A francia minisztertanács szűk körű ülést tartott

PARIZS. (Agerpres). A Le Monde beszámolója a francia minisztertanács — Georges Pompidou elnökletével tartott szűk körű üléséről. Az afrikai kérdéseknek szentelt ülés után mértékadó körök közölték, „a francia kormány valószínűleg tartja, hogy még az idén — talán júliusban — kivonja csapatainak egy részét Csádból”. A minisztertanács a csad hadsereg kiképzésének fokozásával és az eljárási biztosítással is foglalkozott. Az ülésen megállapították, hogy meg kell erősíteni a csádi közigazgatás átszervezésével megújított francia missziót és hogy a misszionáriusok minden bizonnyal meg Csádban kell maradniuk néhány évig.

A nemrégiben Fort Lamyban

járt Yvon Bourges külügyminiszeri államtitkár beszámolója a csádi helyzetről és a hadműveletekről. Közölte, hogy a legtöbb lázadó csoportot levertek, s hogy a franciáknak hat halottjuk volt.

Az ülésen megállapították, nincsenek bizonyítékok arra, hogy a lazadók a Csad–Libia határon át segítséget kapnának, bár ehhez a kassz nehezen ellenőrizhető. Megállapították azt is, hogy Szudan semmilyen segítségben sem részesül a lazadókat.

A lap hangsúlyozza: „Csádban legfeljebb 2500 francia katonát tartózkodik s ezek közül 900 az idegenlégio tagja. Yvon Bourges tavaly több ízben leszögezte, hogy a francia csapatok csak ideiglenesen tartózkodnak Csádban”.

Fokozódott a feszültség Észak-Írországbán

BELFAST. (Agerpres). Kedden még inkább fokozódott Észak-Írországbán a több hónapi nyugalom után kiújult feszültség. Mintegy 400 protestáns behatolt a katolikus városnegyedbe, megsemmisítette a torlaszokat és más védelmi berendezéseket, és központon szűrték a lakóházakra. A támadásnak a rendőrség beavatkozása vetett véget. A rendőrök szetszórta és eltávolították a negyedből a tömeget és helyreállították a torlaszokat.

A protestáns John McQuade par-

mentári tag Jan Paisley unionista vezér partívihe kijelentette, hogy véleménye szerint mindaddig nem áll helyre a nyugalom Ulster fővárosában, amíg a 600 katolikus nem szabadítja fel a számára kitűnt lakásokat és nem költözik át katonai barakkokba.

Vélemények az Izraelnek szállítandó amerikai fegyverekről

KAIRÓ. (Agerpres).

Richard Nixon elnöknek az a kijelentése, hogy az USA kész fegyvereket szállítani Izraelnek számos véleménynyilvánítást és kommentárt váltott ki a közel-keleti konfliktusban résztvevő országokban. Kairóban Anwar El Sadat alelnök nyilvánított első hivatalos véleményt, amelyben kijelentette, hogy „az amerikai terv egvoldalu és Izraelnek kedvez. Nem marad számba más megoldás — mondotta — mint harcolni az elfoglalt területek visszaszerzéséért”. Az Al-Ahram című hivatalos lap azt írja, hogy a nyilatkozatból lesűrhető első benyomás az amerikai kormányban arra a világos és határozott szándékára mutat, hogy katonai repülőgépeket akar adni Izraelnek, s így akarja ellensúlyozni Franciaország azon döntését, hogy 100 Mirage repülőgépet szállít Libanban.

TEL AVIV. (Agerpres).

Golda Meir, Izrael miniszterelnöke nyilatkozatában nyilvánította meglepetését Nixon elnök álláspontjával kapcsolatban. „Bár benyűnölően erősen aggasztanak az USA egyes diplomáciai kezdeményezései — tette hozzá az izraeli miniszterelnök — nem tévesztjük szem elől, hogy országainkat a közös érdekek és célok széles köre fűzi egybe”.

Olasz–marokkói közös közlemény

Aldo Moro olasz külügyminiszter marokkói hivatalos látogatása alkalmával megbeszélést folytatott Hassan királlyal, Ahmed Laraki miniszterelnökkel és Ebdelhadi Boutaleb külügyminiszterrel. A látogatásról kiadott közös közlemény rámutat, hogy észak-afrikai, közepkeleti, földközi-tengeri területek megbeszélést. A felek hangsúlyozták, hamarosan tartós és

meltányos megoldást kell találni a földközi-tengeri térség kérdéseire. A látogatás alkalmával Olaszország és Marokkó képviselői kulturális együttműködési egyezményt írtak alá. Elhatározták, áprilisban Romában vegyesbizottság ül össze és tanulmányozni fogja annak lehetőségeit, hogy Olaszország nagyobb mértékben vegyen részt a marokkói ötéves gazdaságfejlesztési terv teljesítésében.

Újból fellendült a spanyolországi sztrájkmozgalom

MADRID. (Agerpres). Hétfő délután újból fellendült a spanyolországi sztrájkmozgalom, bár a múlt hét végen már-már úgy látszott, hogy a kilátásba helyezett szigorú megtorló intézkedésekkel a munkálatozók sikerül letérni azt. Hétfőn a Hunosa társaság 5000 elbocsátással fenyegetett bányászai nem jelentkeztek a munkahelyén. Madridban a Standard Electrica több mint 2500 munkása lépett sztrájkba, tiltakozásul az elbocsátások és a megtorlások ellen. Az Industrias Esteban alkalmazottainak egy része szintén

leállította a munkát, és követelte a fizetések javítását. A munkálatozók megtorlásul 180 munkást elbocsátottak.

A sztrájkmozgalom általában támogatásnak örvend az egész országban. Az asturiai szénmedencében például a papáság nagy része támogatja a bányászok követeléseit és tehetetlenséggel vadolja a hatóságokat meg a hivatalos szakszervezeteket. Az ovidioi püspökség közlönyében megjelent cikk hangsúlyozza: „E társadalmi megmozdulások régóta esedékes, igazságos követelésekből fakadnak”.

ÚJ ZÁSZLÓ LOBOG ALCATRAZ FELETT

A leatrax eposza tavaly novemberben kezdődött. Egy kisebb amerikai indiáncsoport elhatározta, hogy hatalmába keríti a San Francisco-öbölben lévő kis Alcatraz-szigetet, s azt „indian területként” nyilvánítja. A csoport kétszer is partra szállt az elhagyott szigetre, de az amerikai partőrség mindkét alkalommal gyorsnászárba rakta az indiánokat és visszavitte a San Francisco-i kikötőbe. A harmadik „partraszállás” éjnek idején történt. Az indiánok megszállták az 1963-ban elhagyott szigetet, az indiánok szövetségének épületét és nem akartak onnan távozni.

Az indiánok akciója közismertté vált, számos támogatóra talált, s ez arra késztette a hatóságokat, hogy lemondjanak az indiánok erőszakos eltávolításáról. Sőt, a San Francisco-i öböl vidékéről számos fehér elemi-szert és meleg ruhát küldött az indiánoknak, s ezzel megtörték a „blokádot”, amellyel a partőrség azt remélte, hogy kiejelzettel veszi rá a távozásra az indiánokat.

Néhány héttel ezelőtt az al-

catraz indiánok, akiknek száma időközben 150-re nőtt, világosan közölték, hogy a szigeten maradnak. A mohawk törzsből Richard Oakes vezetésével összeülték, hogy kidolgozzák az új terület kormányzati terveit. Az ülésen részt vett amerikai indián törzsek és a mexikói aztékok, valamint az eszkimók mintegy 200 képviselője. Megvitaták a sziget elfoglalása törvényességének kérdéseit és egy olyan központ létesítését, amely az amerikai indiánok életkörülményei javításának lehetőségeit tanulmányozza. Többek között elhatározták, hogy megveszik a szigetet az amerikai kormánytól 24 dollárért, s az összeget „gyöngyökben, tükrökben és színes kelmékben” fizetik ki, ahogyan egykor a „sápadtarcuak” is cselekedtek, amikor 300 évvel ezelőtt megvásárolták a szigetet. „Bár az indiánok ajánlata keserű iróniát rejt, céljuk igen kom-

oly, mivel Alcatraz elfoglalása az amerikai indiánok harcának újabb módját tükrözi. Lényegében az a céljuk, hogy felhívják az amerikai közvélemény figyelmét azokra az igazságtalanságokra, amelyeket a fehérek, különösen pedig az amerikai belügyminisztérium indiánügyi hivatala részéről kell elviselniük. Paradoxálva azokat a szerződéseket, amelyeket az amerikai kormány az idők folyamán kényeszerített a legyőzött indián törzsekkel, az Alcatraz megszálló maró gunyolt áthatott kiáltványt intéztek a sziget néhány fehér lakójához. A kiáltvány hangsúlyozza: „A sziget lakóinak adományozunk egy darabka földet

saját használatukra, s őrizték azt meg az amerikai–indián kormány nevében mindaddig, amíg a Nap felkel és a folyók a tengerbe ömlenek. Megfogadjuk, hogy a sziget lakóit a megfelelő életmód útjára irányítjuk. Felajánljuk nekik vallásunkat, életmódunkat, segítve őket, hogy civilizációnk fókára emelkedjenek, hogy megváltssuk őket és fehér testvéreiket a vadság és a boldogtalanság állapotából”.

Bár a szigeti életviszonyok talán ugyanolyan kezdetlegesek, mint az indiánok ösiei, mert az új szigetlakóknak nincsenek megjelölhető eszközei, az egyik indián csipősen jegyezte meg: „Itt jobb dolgunk van, mint bármelyik rezervációnban, amelyben eddig kellett élnünk”. Az Alcatraz indiánok akcióját kommentálva a Time úgy véli, hogy ezeknek az indiánoknak valószínűleg nyert ügyük lesz. Walter Hicel amerikai belügy-

miniszter már a szövetségi fellebbezés lajstromára írta Alcatraz szigetét, ami első lépésnek tekinthető az indiánok követelése kielégítésének útján. Röviddel a miniszter határozata után George Brown demokrata képviselő határozatvezetést terjesztett elő a képviselőházban, s ebben ajánlotta, hogy Alcatraz-szigetét adják át az amerikai indiánoknak a javasolt tanulmányi központ megalapítására. Nyomában tucatnyi kongresszusi képviselő csatlakozott a tervezethez. Egyesek úgy vélekednek, hogy az amerikai kormány egy más területtel szándékozik felkínálni az indiánoknak Fort Miley közelében. Az indiánok már azt válszolták, hogy elfogadják az ajánlatot, s kijelentették: „Mindegyik Alcatrazt akarjuk, de elfogadjuk bármilyen területet, amelyet Amerika vissza akar adni nekünk”.

Időközben az indiánok Alcatrazon kitűzték saját zászlójukat, amely egy eltört bekepillát és egy téglaszínű indiánsátrát ábrázol azurkék alapon.

I. SOCACIU

Dél-Vietnam

Összecsapások Saigon közelében

SAIGON. (Agerpres). A dél-vietnami hazafias erők kedde virradó éjjel az amerikai-saigoni csapatok kilenc megerősített állása ellen indítottak támadást.

Az utóbbi 24 órában a hazafiai osztagai és az ellenséges erők egy-egy között újabb összecsapások történtek a dél-vietnami főváros közelében. Saigontól mindössze 11 kilométerre északkeletre egy amerikai katonai menetoszlop, amely

a Long Binh-i amerikai támaszpont felé tartott, a hazafiai csapatok támadása esett.

A hazafias erők és az amerikai-saigoni csapatok között további harcokra került sor a Binh Tuy tartományi dzsungelben, valamint a Mekong deltájában.

Az utóbbi 24 órában a B-52-es amerikai „repülőerődök” támadásokat intéztek az a Shau völgyében és Saigontól mintegy 640 kilométerre északra.

Repülőgép-pótalkatrészeket foglaltak le a svájci vámhatóságok

A France Presse genfi híradása szerint a svájci vámhatóságok a genfi repülőterén hadianyagoknak minősülő repülőgép-pótalkatrészeket foglaltak le az El Al izraeli légitársaság egyik repülőgépén.

A hírgyűjtő közlése szerint erre azért került sor, mert a svájci hatóságok nem adtak ki semmiféle tranzit engedélyt katonai anyagokra. A svájci szövetségi főügyész vizsgálatot rendelt el az ügyben.

A France Presse rámutat, hogy az Izraelnek szánt ládák Phantom típusú amerikai vadászgépekhez szükséges amerikai származású alkatrészeket tartalmaznak. Az El Al társaság repülőgépe Amszterdamból indult Tel Avivba Genfen és Rómán keresztül. Miután a pótalk-

atrészeket tartalmazó ládákat a svájci vámőrök elkobozták, az izraeli repülőgép utasaital folytatott utját Tel Aviv felé.

Noha a svájci hatóságok nem közölték részleteket az esetről, csupán arra a kijelentésre szorítkoztak, hogy jelentős mennyiségű anyagot koboztak el, a France Presse megjegyzi, hogy a ládákat az USA-ból Amszterdamig ismeretlen nemzetiségű repülőgép szállította.

A Reuter arról számol be, hogy az izraeli hatóságok nem hajlandók kommentálni a genfi híreket. Egy izraeli katonai szöveget az újságírók kérdéseire megtagadta a választ. A Tel Aviv-i rádió híradása csupán a külföldi híreket ismertette az eseménnyel kapcsolatban.

A hírgyűjtő közlések jelentik

DAR ES SALAAM. — A Tanjug hírgyűjtő közlése, hogy január 27-én, Julius Nyerere tanzániai és Joszip Broz Tito jugoszláv elnök megkezdte hivatalos megbeszélését Dar Es Salaamban.

A hírgyűjtő közlése rámutat, hogy a két elnök már harmadszor találkozik és hangsúlyozza: megtárgyalják a legfontosabb nemzetközi kérdéseket, valamint a kétoldalú együttműködés néhány problémáját.

NEW YORK. — Az ENSZ apart-hely-különbizottsága hétfőn előkevé választotta Abby Farah somáliai megbízottat, alelnökévé pedig Privado G. Jimenez filippin-szigeti küldöttet.

A különbizottság, amelyben az ENSZ 11 tagállama vesz részt, a dél-afrikai és a rhodésiai apartheid-politika kivizsgálásával foglalkozik.

MADRID. — A madridi bíróság megkezdte 43, illegális propagandával és törvénytelen szervezkedéssel vádolt személy perének tárgyalását. A vádlottakat kormányellenes tüntetések során tartóztatták le.

NAHA. — Amint a Kyodo hírgyűjtő közlése, a náhai tudósítója jelenti, az okinawai amerikai hatóságok elbocsátották a támaszpontok 1300 alkalmazottját, megtorlásokért, akiknek részük vettek a sztrájkakciókban.

MOSZKVA. — Amint a TASZSZ hírgyűjtő közlése, a Japán Átlétes légitársaság egyik DC-8-as repülőgépe január 27-én próbarepülést hajtott végre a Tokió–Moszkva Nyugat-Európa új légivonalon, Szipéria átrepülésével.

MOGADISCIO. — A Szomáliai Legfelsőbb Forradalmi Tanács bejelentette, hogy 23 millió szomáliai shillinget (1 353 000 font sterlinget) fordít az ország postaszolgálatának és közlekedési rendszerének felújítására.

BEIRUT. — Hardan Al-Takriti marsall, iraki honvédelmi miniszter kedden ötnapos hivatalos látogatás után elutazott Beirutból. Az iraki miniszter libanoni látogatása során fogadta Charles Helou elnök, Rashid Karamé miniszterelnök. A vendég megbeszélést folytatott Maid Arslan honvédelmi miniszterrel is. Az államférfiak arab kérdésekről és a kétoldali kapcsolatokról tárgyaltak.

NEW YORK. — Rightsville-i (Georgia állam) fajülődők belőtek Charles Autlow helybeli színes bőrű vezető lakásába. Két héttel ezelőtt a lakás előtt bomba robbant.

A városban a színes bőrű lakosság nagy tüntetéseket rendez a he-

lyi hatóságok támogatását élvező fajülődő csoportok ellen.

BUDAPEST. — Kedden Budapesten megkezdődött a magyar–svéd gazdasági, műszaki és ipari együttműködési vegyes bizottság ülészaka. Az MTI rámutat, hogy megvizsgálják a vállalkozási kooperáció jelenlegi stádiumát és fejlesztési kilátásait.

DZSAKARTA. — A kormányintézkedések ellenére az indonéz fővárosban ismét kiújultak a diák-tüntetések az aremelkedések ellen. A tüntetések elfojtására katonaságot rendeltek ki. Az ifjúsági zavarok fokozódása miatt a tájékoztatóügyi miniszter kénytelen volt fogadni egy 150 tagú diákküldöttséget.

KARACSI. — A kelet-pakisztáni Hyderabadban kedden véres összecsapások voltak különböző vallásfelekezetekhez tartozó csoportok között — írja a UPI. Az incidensen 16 résztvevő megsebesült.

DZSAKARTA. — A samarangi (Közép-Java) rádió jelentése szerint az indonéziai kőolajtársaság helybeli olajtellepein tűzvész következében 14 személy életét veszítette.

WASHINGTON. — A US News and World Report azt írja, hogy az Egyesült Államok torpedórombolókat és tengeralattjárókat ad el más országoknak, köztük Olaszországnak, Kanadának és Törökországnak.

Amerikai tengerészeti hatóságok a második világháborúból megmaradt torpedórombolók és tengeralattjárók eladásáról tárgyalnak néhány érdekelt ország képviselőivel.

ALSDORF NYUGAT-NÉMET HELYSÉGBEN KEDDEN A KETSZÁZADIK TÖRVÉNYSZÉKI TÁRGYALÁST TARTOTTAK meg abban a perben, amelyet mintegy 2000 család indított a terhes nőknek idegcsillapító szerként ajánlott thalidomidot gyártó és forgalomba hozó Chemie Grunenthal laboratóriumok ellen. Ismeretes, hogy az NSZK-ban kontergan néven forgalomba hozott thalidomid 20 országban súlyos születési rendellenességeket okozott mintegy 6500 gyermeknek. Csupán az NSZK-ban körülbelül kétezerre becsülik a thalidomid áldozatainak számát.

A kétszázadik törvényszéki ülés megkezdése előtt a Chemie Grunenthal laboratóriumok 100 000 000 márka kártérítést ajánlott fel az illető családoknak, hogy ennek ellenében egyezzenek bele a per felfüggesztésébe. A thalidomid-per 1968-ban kezdődött és az NSZK egyik leghosszabb folyóáru perének ígérkezik.